

Μακεδονικά

Τόμ. 23, Αρ. 1 (1983)

Γρηγόρη Βέλκου, Αργύριος Παπαρίζος
(1764-1851)

Αθαν. Αγγελόπουλος

doi: [10.12681/makedonika.353](https://doi.org/10.12681/makedonika.353)

Copyright © 2015, Αθαν. Αγγελόπουλος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αγγελόπουλος Α. (1983). Γρηγόρη Βέλκου, Αργύριος Παπαρίζος (1764-1851). *Μακεδονικά*, 23(1), 413.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.353>

Β α σ ί λ η Τ ζ ι ώ λ η, 'Ο "Άγιος Παντελεήμων και ό Πλαταμόνας 'Ολύμπου, Λάρισα 1983, σσ. 184.

'Ο συγγραφέας, έμπορος στόν Πλαταμόνα και ιδιοκτήτης παλιά του ιδιωτικού γυμνασίου Πλαταμόνα, αγαπάει ιδιαίτερα τόν τόπο του, γι' αυτό και παράλληλα με τις καθημερινές βιοτικές μέριμνες συγκεντρώνει κάτω άπό τόν τίτλο του βιβλίου κύρια λαογραφικό ύλικό τών οικισμών του 'Αγίου Παντελεήμονος και Πλαταμόνα. Στο πρώτο μέρος δίδει τό γεωγραφικό και ιστορικό πλαίσιο τών δύο αυτών οικισμών και στο δεύτερο μέρος ασχολείται με τη συλλογή λαογραφικών στοιχείων (έθιμα, γιορτές, παιχνίδια). Σ' όλα αυτά δίδονται και μερικές πληροφορίες πού βοηθοϋν την έρευνα της τοπικής εκκλησιαστικής ιστορίας γύρω άπό την παλιά έπισκοπή Πλαταμόνος. Είναι συγκινητική ή προσπάθεια του συγγραφέα, πού τόν συνεπικουρεί φιλολογικά και μεθοδολογικά ό καθηγητής 'Απόστολος Ζιούρας, γόνος και αυτός του Παντελεήμονος· τό ύλικό, όπωςδήποτε, είναι ύποβοηθητικό γιά τούς λαογράφους και τούς ιστορικούς.

'Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Γ ρ η γ ό ρ η Β έ λ κ ο υ, 'Αργύριος Παπαρίζος (1764-1851), 'Αθήνα 1983, σσ. 144.

'Ο Γρηγόρης Βέλκος, δάσκαλος στην 'Ελασσόνα, είναι γνωστός στο εύρύτερο επισημονικό κοινό σάν ιστορικός συγγραφέας, έρευνητής και ιστοριοδίφης με κέντρο δράσεως τόν 'Όλυμπο. Είναι πολύ γνωστός άπό τό έργο του γιά την έπισκοπή Δομενίκου και 'Ελασσόνος, με τό όποιο ιδιαίτερα καταξιώνεται, και προβάλλει σάν παράδειγμα άνθρώπου φιλοπόνου γιά την προβολή της τοπικής έθνικής και εκκλησιαστικής ιστορίας. Σάν συνέχεια της καρποφόρου προσφοράς του είναι και τό τελευταίο αυτό έργο γιά τόν 'Αργύριο Παπαρίζο (1764-1851), διδάσκαλο του Γένους άπ' τό 1789 ώς τό 1844 στη Ραψάνη, στη Σέλιτσα, στη Σιάτιστα, στις Σέρρες, στην Καστοριά. Σέ τρία κεφάλαια πληροφορούμαστε γιά τη ζωή του (σσ. 15-40), γιά τό διδακτικό και μορφωτικό έργο του (σσ. 41-76) και γιά τό γενεαλογικό δένδρο του (σσ. 77-94). Σέ παράρτημα δημοσιεύεται μία σειρά άπό έγγραφα (σσ. 109-132), πού διαφωτίζουν τό πρόσωπο και τις σχέσεις του με διαπρεπείς συγχρόνους του. Είναι ή πρώτη αξιόλογη προσπάθεια άποκαταστάσεως του βίου και της δράσεως και της προσφοράς του διδασκάλου αυτού του Γένους. Μακάρι δέ, όπως γίνεται στην εργασία αυτή, νά γίνει και γιά άλλους διδασκάλους του Γένους, γιατί ή παιδεία στην τουρκοκρατία αποτελεί κεφάλαιο λαμπρό του Γένους, πού χρήζει έρευνας, γιατί μικρά μόνο βήματα έχουν γίνει μέχρι τώρα πρós την κατεύθυνση αυτή.

'Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

'Αρχμ. Γ ε ω ρ γ ί ο υ Κ α ψ ά ν η, καθηγουμένου 'Ιερās Μονής 'Οσίου Γρηγορίου- 'Ορθόδοξος μοναχισμός και 'Άγιον 'Όρος, 'Άγιον 'Όρος 1983, σσ. 48.

'Ο συγγραφέας, λόγιος μοναχός, γνωστός και άπό άλλα έργα του, δίδει έδω μιά ώραία γεύση της θεολογικής μαρτυρίας στο 'Άγιο 'Όρος, μέσα άπό μιά διάλεξη του στους «φίλους του 'Αγίου 'Ορους» τό 1981 στην 'Αθήνα. Τό πρώτο μέρος φέρει τόν τίτλο «Ευαγγελικός Μοναχισμός» (σσ. 7-24), ειδικότερου θεολογικού χαρακτήρος, τό δεύτερο, τό πιο ένδιαφέρον σέ σχέση με την πνευματικότητα του 'Αγίου 'Ορους, επιγράφεται «'Η θεο-